

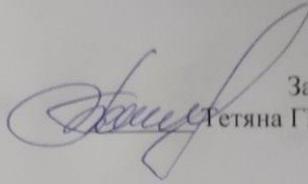
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Відокремлений структурний підрозділ

«Любешівський технічний фаховий коледж

Луцького національного технічного університету»

Випускна циклова (методична) комісія педагогічних працівників харчового виробництва, галузевого машинобудування та готельно-ресторанної справи

ЗАТВЕРДЖЕНО

Заступник директора з НР

Тетяна ГЕРАСИМИК-ЧЕРНОВА

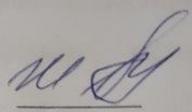
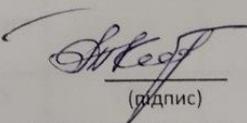
Робоча програма навчальної практики

(Матеріалознавство і ТКМ)

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	13 Механічна інженерія
Спеціальність	133 Галузеве машинобудування
Освітньо-професійна програма	Галузеве машинобудування

Любешів 2025 р.

Розробник: Хомич Тамара Миколаївна, майстер виробничого навчання
ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

<p>Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньо-професійної програми «Галузеве машинобудування»</p>	<p>Протокол від <u>01.09.2025</u> № <u>1</u></p> <p>Керівник (РПГ) Пігулко Ж.М. (підпис) (прізвище, ініціали)</p>
<p>Розглянуто і схвалено на засіданні випускної (циклової) методичної комісії педагогічних працівників харчового виробництва, галузевого машинобудування та готельно-ресторанної справи</p>	<p>Протокол від <u>01.09.2025р.</u> № <u>1</u></p> <p>Голова ЦМК Кравченко Т.Ф. (підпис) (прізвище, ініціали)</p>

Дані про перегляд робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено			
		Дата та номер протоколу (РПГ)	Підпис керівника (РПГ)	Дата та номер засідання циклової методичної комісії	Голова циклової методичної комісії

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

(МАТЕРІАЛОЗНАВСТВО І ТЕХНОЛОГІЯ КОНСТРУКЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ)

Мета і завдання практики

Метою проведення практичного навчання з дисципліни "Матеріалознавство і технологія конструкційних матеріалів" є формування в студентів на базі теоретичних знань, професійних умінь і навичок для самостійного рішення та виконання практичної конкретної роботи в сучасних виробничих ринкових умовах та оволодіння студентами сучасними методами, формами організації праці в галузі їх майбутньої професії.

Практичне навчання з дисципліни є обов'язковою і невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахових молодших бакалаврів у вищих навчальних закладах з ОПП «Галузеве машинобудування»

У процесі практичного навчання повинні здійснюватися основні принципи:

- поєднання практичного навчання з теоретичним;
- проведення навчальної практики на базі обладнаним сучасним устаткуванням та запровадження нової технології виробництва;
- досягти достатнього обсягу практичних знань та умінь відповідно до кваліфікаційної характеристики молодшого спеціаліста;
- організація проведення практики із зростанням складності навчальних завдань;
- поєднання навчання з корисною працею.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач в результаті вивчення дисципліни

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у

розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5.Здатність спілкуватися державною мовою як усно,так і письмово.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8.Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Результати навчання

РН1. Застосовувати у професійній діяльності знання з технічних, гуманітарних та природничих наук.

РН 14. Знаходити потрібну інформацію в технічній літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати, оцінювати та використовувати цю інформацію для вирішення конкретних технічних і технологічних завдань.

Ця навчальна практика проводиться в навчально-виробничій майстерні «Матеріалознавства» після вивчення теоретичного матеріалу. Група направляється в цех майстерні відповідно до назви робочих місць із наступним розподілом підгрупи на ланки (згідно з робочими місцями) і з ними працює керівник практики.

У перший день практики проводиться інструктаж з техніки безпеки на робочому місці. Інструктаж проводить керівник практики і веде облік у спеціальному журналі.

Під час навчальної практики студенти ведуть звіти-щоденники, які систематично перевіряються керівниками практики, а після її закінчення студентам виставляються оцінки за їх практичну роботу та результати перевірки звіту-щоденника. Щоденник ведеться студентом за кожний день, звіт виконується за індивідуальним завданням, виданим керівником практики.

Тематичний план

Назва теми і виду робіт	Кількість годин		
	всього	У навчальній майстерні	Самостійна робота
1.Слюсарна справа	30	16	14
2.Обробка металів різанням	28	16	12
3.Ковальська обробка	28	16	12
4.Зварювальна справа	24	12	12
Всього	90	60	30

1. Слюсарна справа Тематичний план

№п/п	Вид роботи	У майстерні	Самостійна робота
1.	Вимоги щодо організації робочого місця	1	1
2.	Прийоми та послідовність розмітки заготовки	1	1
3.	Техніка виконання випрямлення, рихтування і згинання металу	2	1
4.	Прийоми рубання і різання матеріалів	2	1
5.	Правила та прийоми обпилювання поверхонь заготовок	2	1
6.	Застосування та прийоми шабрування і притирання поверхонь	2	2
7.	Техніка свердління й обробка отворів	1	2
8.	Класифікація різьб та правила їх нарізування	1	1
9	Техніка виконання нероз'ємних з'єднань	2	2
10	Виконання комплексних робіт	2	2
	Всього	16	14

Програма практики

Вимоги щодо організації робочого місця

Вимоги щодо організації робочого місця слюсаря. Слюсарні верстати, лещата, підбір та їх установка. Засоби вимірювання та робота ним. Інструмент для контролю площинності та прямолінійності. Вплив організації робочого місця та культури виробництва на якість та продуктивність праці. Безпека праці.

Прийоми та послідовність розмітки заготовки

- прийоми та послідовність площинного і просторового розмічання.
- вибирання та користування розмічальним інструментом.
- підготовка поверхонь та виконання площинного і просторового розмічання.
- вплив правильного розмічання на здешевлення виготовлення виробу.
- безпека праці.

1.3 Техніка виконання випрямлення, рихтування і згинання металу

Вибір пристосування інструменту для проведення випрямлення та згинання листового, пруткового та штабового матеріалу, труб. Особливості рихтування загартованих деталей. Контроль якості роботи. Безпека праці.

Прийоми рубання і різання матеріалів

Різальний та рубальний інструмент, призначення і користування ним. Прийоми рубання та різання ним. Кути загострення рубила для обробки різних матеріалів. Правила вибору молотка для рубання зубилом. Рубання і різання по розмітці. Особливості різання труб, пластичних мас. Контроль якості роботи. Вплив кута загострення зубила на продуктивність праці при рубанні металу.

Правила та прийоми обпилювання поверхонь заготовок

Застосування та особливості обпилювання різних матеріалів. Напилки, їх типи і робота ними. Прийоми обпилювання площин та криволінійних поверхонь. Шорсткість обробки поверхонь. Особливості обпилювання різних матеріалів. Залежність продуктивності праці і якості роботи від правильного вибирання напилків за профілем і призначенням. Безпека праці.

Застосування та прийоми шабрування і притирання поверхонь

Суть і застосування шабрування, притирання і полірування. Шабери, їх типи, призначення та кути загострення. Особливості та технологія шабрування, притирання і полірування. Притиральні матеріали. Доцільність кінцевої чистової обробки поверхонь. Безпека праці.

Техніка свердління й обробка отворів

Поняття і застосування свердління, зенкерування, зенкування та розвертання отворів. Інструменти і пристосування та користування ними. Загострення свердла для обробки різних матеріалів, кріплення його в ручних та електричних дрелях і на верстаті. Технологія слюсарної обробки отворів з урахуванням припуску на обробку. Контроль оброблених отворів. Призначення, класифікація різьб, їх елементи та позначення. Безпека праці.

Класифікація різьб та правила їх нарізування

Пристосування та інструмент для нарізування зовнішніх і внутрішніх різьб. Правила та прийоми нарізування різьб. Вибір свердла для свердління отвору під різьбу та діаметр стержня під зовнішню різьбу. Дефекти, їх причина і способи усунення. Способи видалення зламаних мітчиків. Призначення, класифікація різьб, їх елементи та позначення. Контроль нарізування різьб. Контроль якості нарізування

Техніка виконання нероз'ємних з'єднань

Матеріал, конструкція і вибір заклепок, їх типи. Інструменти, пристосування та техніка виконання клепання. Види і методи клепання, види клепаних швів.

Типи клеїв, техніка склеювання та технологічні особливості. Виконання клейових з'єднань. Призначення, пристрої, інструмент та матеріали для паяння. Приготування деталей для паяння. Обґрунтування доцільності вибору виду з'єднання до конкретних умов роботи. Безпека праці.

Виконання комплексних робіт

Виготовлення інструменту, деталі, пристосування або проведення ремонту деталей, вузлів сільськогосподарських машин і обладнання з виконанням слюсарних робіт. Якість роботи. Безпека праці.

Керівник практики заздалегідь видає кожному студенту завдання комплексної роботи. Студент вдома опрацьовує теоретичний матеріал і самостійно вирішує

технологію виготовлення або ремонту деталі. Відповідно приймає інструмент, пристосування, матеріал для конкретної роботи.

2. Обробка металів різанням

Тематичний план

№п/п	Вид роботи	У майстерні	Самостійна робота
1.	Робота на токарних верстатах	2	2
2.	Робота на розточувальних верстатах	2	2
3.	Робота на свердлильних верстатах	4	2
4.	Робота на фрезерних верстатах	4	2
5.	Робота на шліфувальних верстатах	4	4
	Всього	16	12

Програма практики

Робота на токарних верстатах

Ознайомлення з загальною будовою верстата, його пуск та зупинка. Налагодження верстата на конкретний вид роботи згідно з визначеними режимами різання. Демонстрування прийомів роботи. Особливості технології точіння циліндричних, конічних і торцевих поверхонь з ручною та механічною подачею. Вибір режимів, пристосувань, інструменту. Встановлення заготовки, інструменту, пристосувань. Виготовлення деталей, користуючись пристосуванням. Контроль якості роботи. Проведення догляду за верстатом. Правила техніки безпеки на токарних роботах. Обґрунтування доцільності правильного вибору режимів різання при точінні. Визначення основного (машинного) часу.

Робота на розточувальних верстатах

Ознайомлення із загальною будовою та призначенням алмазно і горизонтально-розточувальних верстатів. Встановлення заготовки і різця. Вибір режимів, пристосувань, інструменту на розточувальних роботах. Особливості та технологія розточування внутрішніх циліндричних та конічних поверхонь. Проведення догляду за верстатом. Контроль якості роботи. Безпека праці.

1. Робота на свердлильних верстатах

Ознайомлення із способами виготовлення і обробки отворів. Будова, робота свердлильних верстатів. Інструмент та його застосування. Кути загострення свердла. Прийоми та технологія обробки наскрізних і глухих отворів по розмітці і в кондукторі з

ручною і механічною подачею. Проведення технічного обслуговування за верстатом. Безпека праці.

2. Робота на фрезерних верстатах

Ознайомлення з будовою універсально-фрезерного (вертикально-фрезерного) верстата, ділильної головки та їх налагодження, їх налагодження. Встановлення заготовок та інструменту. Типи фрез та їх призначення. Правила та прийоми фрезерування. Визначення режимів різання. Особливості нарізування зубів шестерні. Демонстрація прийомів та технологія фрезерування. Виконання фрезерних робіт. Проведення технічного обслуговування за верстатом. Контроль роботи. Безпека праці під час роботи на фрезерних верстатах.

3. Робота на шліфувальних верстатах

Ознайомлення з будовою верстатів і їх призначенням. Налагодження верстатів, визначення режимів, засоби контролю і вимірювання. Абразивний інструмент, його конструктивна особливість та призначення. Демонстрація прийомів роботи. Технологія шліфування зовнішніх і внутрішніх циліндричних та плоских поверхонь із ручною і механічною подачею. Визначення шорсткості поверхні за зразком. Проведення технічного обслуговування за верстатом. Вплив режимів обробки на якість роботи. Безпека праці при роботі на шліфувальних верстатах.

Ковальська обробка

Тематичний план

№ п/п	Вид роботи	У майстерні	Самостійна робота
1.	Прийоми та технологія ручного кування	4	3
2.	Кування на пневматичному молоті	4	3
3.	Режими та технологічна послідовність термічної обробки	4	3
4.	Виконання комплексних робіт	4	3
	Всього	16	12

Програма практики

1. Прийоми та технологія ручного кування

Особливості вільного кування. Технологія проведення основних операцій вільного кування. Будова і робота обладнання, інструменту та користування ним. Визначення допустимих температур нагріву для кування за кольорами розжарювання та мінливості. Основні прийоми роботи коваля і молотобійця. Підготовка горна до роботи та користування ним. Рубання, випрямлення та згинання нагрітого металу. Користування гладилкою.

Контроль якості роботи. Обґрунтування доцільності правильного вибору температури нагріву металу. Ковальське зварювання. Безпека праці при виконанні ковальських робіт та протипожежна безпека.

2. Кування на пневматичному молоті

Призначення, будова і робота пневматичного молота та його налагодження. Підготовка молота до роботи. Обробка поковок, випрямлення та згинання, прошивка. Контроль якості роботи. Співставлення доцільності ручного і машинного кування. Пристосування та інструмент. Способи, прийоми та технологія кування металу на молоті. Технічне обслуговування молота. Безпека праці.

3. Режими та технологічна послідовність термічної обробки

Призначення, особливості, види і технологія проведення термічної обробки. Контроль температури нагріву металу за кольорами розжарювання й мінливості. Види охолоджуючих середовищ та їх вибір. Підготовка ковальського горна і термо печі до роботи. Підготовка охолоджуючих середовищ. Вибір режимів термообробки. Контроль якості. Обґрунтування доцільності проведення термічної обробки сталі. Визначення твердості до і після гартування, відпуску. Безпека праці.

4. Виконання комплексних робіт

Виконання ковальських робіт вільного кування і пневматичним молотом по ремонту сільськогосподарських машин та обладнання. виготовлення деталей, поковок. Проведення термічної обробки деталей. Підготовка ковальського горна до роботи. Вибір режимів нагріву деталей для кування і термічної обробки. Контроль якості роботи. Безпека праці.

4.Зварювальна справа Тематичний план

№п/п	Вид роботи	У майстерні	Самостійна робота
1.	Прийоми та технологія ручного зварювання змінним струмом	2	2
2.	Прийоми та технологія ручного дугового зварювання постійним струмом	2	2
3.	Прийоми та технологія газового зварювання і різання металу	2	2
4.	Технологія механізованого способу зварювання і наплавлення	2	2
5.	Виконання комплексних робіт	4	4
	Всього	12	12

Програма практики

1.Прийоми та технологія ручного зварювання із змінним струмом

Робоче місце електрозварника та його оснащення. Види зварних з'єднань і швів. Вибір режимів зварювання і різання. Електроди, їх вибір, маркування та застосування. Запалювання і підтримування горіння дуги. Трансформатори, їх вмикання. Підготовка робочого місця і обладнання до роботи. Підготовка деталей до зварювання. Регулювання величини зварювального струму. Виконання різальних і зварювальних робіт.

Дефекти зварних з'єднань, причини утворення та методи їх контролю. Обґрунтування доцільності правильного вибору режимів зварювання. Безпека праці.

2. Прийоми та технологія ручного дугового зварювання постійним струмом

Підготовка технологічного оснащення робочого місця. Будова і робота перетворювачів і випрямлячів. Особливості використання зварювання постійним струмом прямої і зворотної полярності. Вибір деталей до зварювання. Підготовка робочого місця до роботи. Виконання зварювальних робіт на прямій і зворотній полярності. Особливості зварювання чавуну, алюмінієвих сплавів, надання першої допомоги при ураженні електрострумом. Контроль якості роботи. Безпека праці.

3.Прийоми та технологія газового зварювання і різання металу

Робоче місце і технічне обладнання для газового зварювання, підготовка його до

роботи. Вибір режимів зварювання. Матеріали, їх призначення. Зварювальне полум'я: нормальне, окислювальне, и вуглецьовувальне. Способи зварювання. Технологія газового зварювання та різання металу Копфолі. якості роботи. Обґрунтувати пилів режиму зварювання на якість зварного шва. Безпека праці.

Технологія механізованого способу зварювання і наплавлення

Особливості механізованого способу зварювання і наплавлення, зварювання під шаром флюсу, у середовищі вуглекислого газу, контактне зварювання. Підготовка обладнання, кріплення деталей і вибір режимів. Виконання зварювальних і наплавлювальних робіт. Контроль якості роботи. Догляд за обладнанням. Безпека праці.

Виконання комплексних робіт

Підготовка робочого обладнання, підготовка робочого місця, деталей для зварювання та вибір режимів для проведення зварювальних і наплавлювальних робіт. Виконання зварювальних, наплавлювальних робіт при ремонті сільськогосподарської техніки й устаткування. Догляд за обладнанням. Безпека праці.

Критерії оцінки знань, умінь і навичок студентів

Контроль навчальної роботи здобувачів освіти і оцінювання здійснюються за 5-бальною (традиційною) шкалою:

Оцінка	Критерії оцінки
«2»	З допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу та викопує зі значними труднощами окремі елементи практичних завдань. Під час відповіді і при виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.
«3»	Без достатнього розуміння відтворює основний навчальний матеріал та виконує практичні завдання з епізодичною допомогою викладача. З помилками дає визначення основних понять. Може частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки. Користується окремими видами технічної і конструктивно-технологічної документації. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок. Які може частково виправити.
«4»	Володіє основним навчальним матеріалом в усній, письмовій і графічній формах та застосовує його при виконанні практичних завдань як в типових, так і в дещо ускладнених умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює і систематизує інформацію та робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, логічна і достатньо обгрунтована. Виконує практичні завдання з типовим алгоритмом з консультацією викладача. Усвідомлено користується довідковою інформацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити.
«5»	Володіє системними знаннями навчального матеріалу та ефективно їх застосовує для виконання практичних завдань, що передбачені навчальною програмою. Відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та між предметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Бездоганно виконує практичні завдання як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

Література

1. Власенко А.М. Слюсарні роботи: Підручник. –К.:Вища освіта,2013-257с.
2. Макієнко М.І. Загальний курс слюсарної справи:-К.: Вища школа, 1994 – 311с.
3. Довідник кваліфікаційних характеристик професій.

